

รายงานนวัตกรรม

ชื่อนวัตกรรม ...“การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวจันทร์จิราภรณ์ ทองประसार

ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ในการติดต่อสื่อสารของคนไทย ภาษาไทยในฐานะที่เป็นวิชา พื้นฐานของการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น สามารถรับรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้ดียิ่งขึ้น เพราะได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราวิชาการต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้วิทยาการใหม่ ภาษาจึงมีความสำคัญและควรมีการปลูกฝังการเรียนรู้ตามทักษะการใช้ภาษาทั้งด้านการฟังการพูด การเขียน การอ่านและการดู อย่างมีประสิทธิภาพ ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างมาก ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและส่งเสริมความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ผู้รู้ภาษาดีการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็คงเข้าใจไปด้วย หากอ่านเข้าใจและ รู้เรื่องก็สามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้รวมทั้งรู้จักแสวงหาความรู้รอบตัว (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, ๒๕๓๐, หน้า ๙)

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) ได้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความมุ่งหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๖๐) มีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษา การเขียนสื่อสารก็สำคัญเช่นกัน สิ่งสำคัญของการสื่อสารด้วยการเขียน คือ ความถูกต้องและชัดเจนของข้อมูล เพราะการสื่อสารประเภทนี้เป็นการสื่อสารทางเดียว โดยผู้เขียนและผู้อ่านไม่ได้พูดคุยกันโดยตรง ทำให้ไม่มีโอกาสตอบข้อสงสัยและอาจเกิดความเข้าใจผิดได้มากกว่าการสื่อสารประเภทอื่น ๆ ดังนั้นสิ่งที่เขียนลงไปจะต้องแปลความหมายได้ทางเดียวไม่สร้างความสับสนให้ผู้อ่าน แต่เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ยังเขียนสื่อสารได้ยังไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ยังเลือกใช้คำที่เขียนสื่อสารไม่เหมาะสม ใช้ภาษาพูดมาใช้ในการเขียนสื่อสาร บางครั้งเขียนคำไม่ถูกต้อง เขียนผิดๆ ถูกๆ ขาดความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในการเขียนเรื่องราวที่จะสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรื่องจากภาพหรือเขียนตามจินตนาการ นักเรียนมักจะนำคำที่เป็นภาษาพูด ภาษาท้องถิ่นมาใช้ในการเขียนอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงนำแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก ๘ หน้ายก และหนังสือเล่มเล็ก ๑๒ หน้ายก มาใช้ในการพัฒนาการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกเขียนตอบคำถาม ฝึกเขียนคำให้ถูกต้อง รวมไปถึงการฝึกแต่งประโยคจากรูปภาพ เขียนเรื่องจากภาพ ตามจินตนาการ ควบคู่ไปกับแบบฝึกทักษะภาษา อีกทั้งยังต้องการให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อีกด้วย

การจัดการเรียนรู้ปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะคิดวิเคราะห์ สื่อสาร และทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับประถมศึกษาที่ต้องการรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้น สนุก และมีปฏิสัมพันธ์ นวัตกรรม ๓ T Step (Teach-Talk-Think) จึงถูกออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากครูอย่างมีระบบ แลกเปลี่ยนกับเพื่อน และคิดด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนา

ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ การจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ ทักษะ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากสภาพการจัดการเรียน การสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ายังคงมีผู้เรียนจำนวนหนึ่งที่เรียนรู้แบบท่องจำ ขาดทักษะการคิดอย่าง เป็นระบบ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ยัง ส่งผลให้ผู้เรียนมีบทบาทเพียงผู้รับสาร ขาดความกระตือรือร้นและแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิด การจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากปัญหาดังกล่าว ผู้สอนจึงจำเป็นต้องแสวงหารูปแบบ หรือแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ อย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนจึงได้พัฒนานวัตกรรม ๓ T Step (Teach-Talk-Think) ขึ้น เพื่อเป็นกระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเน้นการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น เริ่มจากขั้น Teach ซึ่งเป็นการจัดการ เรียนรู้ที่ครูทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้พื้นฐานอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อสร้างความ เข้าใจเบื้องต้นและวางรากฐานทางความรู้ให้ถูกต้อง ต่อด้วยขั้น Talk ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สื่อสาร แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น อภิปราย และเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน เป็นการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การรับฟังความ คิดเห็นผู้อื่น และการทำงานเป็นทีม อันเป็นทักษะสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตย และขั้น Think ซึ่ง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง สังเคราะห์ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง อันเป็นการพัฒนา กระบวนการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ที่มีความหมาย

นวัตกรรม ๓ T Step มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากช่วยเปลี่ยนบทบาท ของผู้เรียนจากผู้รับความรู้มาเป็นผู้สร้างความรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active Learning) เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและยั่งยืน อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการ ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ นวัตกรรม ๓ T Step ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู เนื่องจากเป็น รูปแบบที่มีขั้นตอนชัดเจน สามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น ช่วยให้ครูสามารถ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา อย่างยั่งยืน

ขอบเขต

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๐ และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๒๐ คน โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร) อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี สังกัด สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism Theory)

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีแนวคิดสำคัญว่า ความรู้ไม่ได้เกิดจากการถ่ายทอดโดยตรงจากครูสู่ผู้เรียน แต่เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ขึ้นจากประสบการณ์เดิมร่วมกับประสบการณ์ใหม่ ผ่านการคิด วิเคราะห์ และการลงมือปฏิบัติ นักทฤษฎีสำคัญ ได้แก่ เพียเจต์ (Piaget) ซึ่งอธิบายกระบวนการเรียนรู้ผ่านการกลมกลืนและการปรับโครงสร้างทางปัญญา และบรูเนอร์ (Bruner) ที่เสนอแนวคิดการเรียนรู้แบบค้นพบ (Discovery Learning) นวัตกรรม ๓ T Step (Teach-Talk-Think) สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าว โดยขั้น Teach เป็นการจัดโครงสร้างความรู้พื้นฐาน ขั้น Talk เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และปรับความเข้าใจ และขั้น Think เป็นการสร้างองค์ความรู้และสรุปความเข้าใจด้วยตนเอง ส่งผลให้การเรียนรู้มีความหมายและยั่งยืน

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมและสังคมพัฒนาการ (Social Constructivism : Vygotsky)

วิก็อตสกี เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ภาษา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะแนวคิด เขตพัฒนาการใกล้เคียง (Zone of Proximal Development: ZPD) ซึ่งหมายถึงช่วงระดับความสามารถที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ หากได้รับการช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากผู้อื่น แนวคิดสำคัญอีกประการคือ การค้ำจุนการเรียนรู้ (Scaffolding) ซึ่งครูหรือเพื่อนจะช่วยพุงการเรียนรู้ในระยะแรก และค่อย ๆ ลดบทบาทลงเมื่อผู้เรียนมีความสามารถมากขึ้น นวัตกรรม ๓ T Step เชื่อมโยงกับแนวคิดนี้โดย

- ขั้น Talk เป็นเวทีของการเรียนรู้ทางสังคม
- ผู้เรียนเรียนรู้จากเพื่อนที่มีความสามารถแตกต่างกัน
- ครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ไม่ใช่ผู้บอกคำตอบ

แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) Active Learning

เป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิด การตั้งคำถาม และการอภิปราย มากกว่าการรับข้อมูลแบบทางเดียว งานวิจัยจำนวนมากพบว่า Active Learning ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดขั้นสูง นวัตกรรม ๓ T Step เป็นรูปแบบของ Active Learning ที่มีโครงสร้างชัดเจน โดย • ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านร่างกาย ความคิด และอารมณ์ • มีกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ • ช่วยสร้างแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนรู้

ทฤษฎีการคิดและการคิดขั้นสูง (Thinking Skills & Higher Order Thinking)

การพัฒนาทักษะการคิดเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะการคิดขั้นสูงตามลำดับขั้นของบลูม (Bloom's Taxonomy) ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ขั้น Think ของ ๓ T

Step • เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เหตุผล • วิเคราะห์ข้อมูลจากการเรียนรู้และการสนทนา • สังเคราะห์องค์ความรู้และสรุปเป็นความเข้าใจของตนเอง กระบวนการนี้ช่วยพัฒนาผู้เรียนจากการจำความรู้ ไปสู่การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด (Reflective Thinking : John Dewey)

ดิวิตีเสนอว่า การเรียนรู้ที่แท้จริงต้องผ่านการคิดไตร่ตรองประสบการณ์ การสะท้อนผลช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และนำไปพัฒนาต่อยอด ในนวัตกรรม ๓ T Step • การสะท้อนคิดเกิดขึ้นในขั้น Think • ผู้เรียนพิจารณาว่าได้เรียนรู้อะไร อย่างไร และจะนำไปใช้ได้อย่างไร • ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน โดยมีความรับผิดชอบร่วมกันและรายบุคคล แนวคิดนี้ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม ความเป็นผู้นำ และความรับผิดชอบ ขั้น Talk ของ ๓ T Step • ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม • ฝึกการรับฟัง การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง • สร้างความสัมพันธ์เชิงบวกในชั้นเรียน

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Approach)

แนวคิดนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมและอำนวยความสะดวก ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง นวัตกรรม ๓ T Step ช่วยเปลี่ยนบทบาทของครูและผู้เรียนอย่างชัดเจน • ครู → ผู้อำนวยการเรียนรู้ • ผู้เรียน → ผู้สร้างองค์ความรู้

แนวคิดทักษะศตวรรษที่ ๒๑ (๒๑st Century Learning Skills) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้แก่

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ • การทำงานร่วมกัน
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต

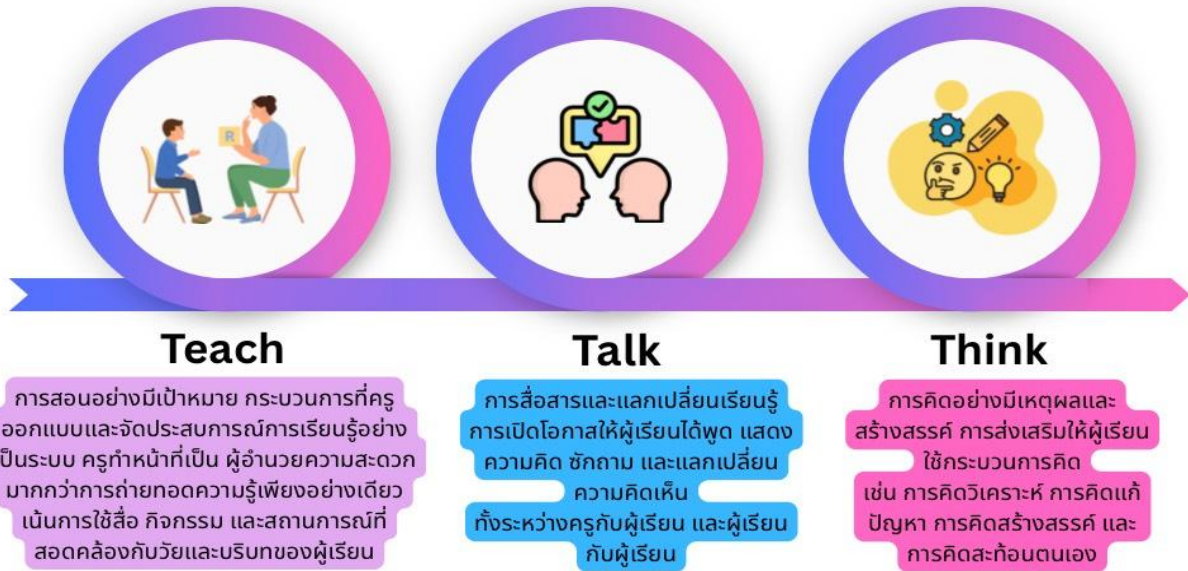
นวัตกรรม ๓ T Step สนับสนุนการพัฒนาทักษะเหล่านี้เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดและทักษะศตวรรษที่ ๒๑ แนวคิดทักษะการคิดและการคิดขั้นสูง ทักษะการคิด โดยเฉพาะการคิดขั้นสูงตามลำดับขั้นของบลูม (Bloom's Taxonomy) เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้น Think ของนวัตกรรม ๓ T Step สนับสนุนการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ

แนวคิดทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดอย่างมี
 วิจารณ์ญาณ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต นวัตกรรม ๓ T Step ช่วยบูรณาการทักษะ
 ดังกล่าวเข้ากับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

หลักการนวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach - Talk - Think)

นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ 3 T (TEACH - TALK - THINK)

วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
๒. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๓. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุก มีส่วนร่วม และใช้ได้จริงในห้องเรียน

วิธีดำเนินการวัฏกรรม (๓ T Step) สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ทุกรายวิชา

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ แบ่งออกเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การเตรียมการ (Preparation Stage)

๑. ศึกษาหลักสูตรและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของรายวิชาที่จะนำไปใช้
๒. วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล เพื่อทราบความแตกต่างด้านความสามารถ ความสนใจ และบริบทของผู้เรียน
๓. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และทักษะศตวรรษที่ ๒๑
๔. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกระบวนการ ๓ T Step
๕. จัดเตรียมสื่อ นวัตกรรม ใบกิจกรรม ใบงาน และเครื่องมือประเมินผลให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ระยะที่ ๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการ ๓ T Step (Implementation Stage)

ขั้นที่ ๑ Teach (การสอนอย่างเป็นระบบ)

๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ เช่น คำถาม ภาพ วิดีโอ หรือสถานการณ์ใกล้ตัว
๒. อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญอย่างเป็นลำดับขั้น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
๓. ยกตัวอย่างประกอบเพื่อเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง
๔. ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนด้วยคำถามสั้น ๆ ระหว่างการสอน

ขั้นที่ ๒ Talk (การสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้)

๑. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ ๓-๕ คน
๒. มอบหมายภารกิจหรือคำถามเพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
๔. ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ และส่งเสริมการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

ขั้นที่ ๓ Think (การคิดวิเคราะห์และสรุปองค์ความรู้)

๑. ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และไตร่ตรองเป็นรายบุคคล
๒. ผู้เรียนจัดทำชิ้นงาน เช่น ใบงาน ผังความคิด แบบสรุป หรือการแก้ปัญหาตามโจทย์ที่กำหนด
๓. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการเรียนรู้หน้าชั้นเรียน
๔. ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย

ระยะที่ ๓ การวัดและประเมินผล (Evaluation Stage)

๑. ประเมินผลก่อนเรียน และหลังเรียน
๒. ใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น • แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ • ใบงาน/ชิ้นงาน • การสังเกตพฤติกรรม • รุบริกประเมินทักษะ

๓. ประเมินทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ ๔ การสะท้อนผลและพัฒนา (Reflection & Improvement Stage)

๑. ครูสะท้อนผลการจัดกิจกรรมจากการสังเกตและผลการประเมิน

๒. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกละสิ่งที่ได้เรียนรู้

๓. สรุปจุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

๔. นำผลการสะท้อนกลับไปปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านผู้เรียน

๑. มีความเข้าใจเนื้อหาชัดเจนขึ้น เพราะได้เรียน-พูดคุย-คิดทบทวน

๒. พัฒนาทักษะสื่อสาร กล้าพูด กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๓. มีทักษะคิดวิเคราะห์และคิดเป็นระบบ

๔. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

๕. มีความมั่นใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

ด้านครู/การจัดการเรียนรู้

๑. มีรูปแบบกิจกรรมที่ชัดเจน ใช้งานง่ายและนำไปใช้ได้ทุกรายวิชา

๒. ทำให้ชั้นเรียนมีชีวิตชีวา ผู้เรียนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

๓. สามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลผู้เรียนได้ง่ายขึ้น

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๑. ผู้เรียนส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม ร้อยละ ๘๐

๒. ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ ๘๐

๓. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุก มีส่วนร่วม และใช้ได้จริงในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะด้านการอ่าน การเขียน ภาษาไทยได้ถูกต้อง เหมาะสมและคล่องขึ้น ด้วยนวัตกรรมแบบฝึกทักษะการคิดขั้นสูง มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

๑. ผู้เรียนส่งเสริมทักษะการสื่อสาร การอภิปราย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีม
๒. ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๓. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุก มีส่วนร่วม และใช้ได้จริงในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีทักษะด้านการอ่าน การเขียน ภาษาไทยได้ถูกต้อง เหมาะสมและคล่องขึ้น ด้วยนวัตกรรมแบบฝึกทักษะการคิดขั้นสูง มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ

๑. ประโยชน์ต่อครู ผู้บริหาร และโรงเรียน มีนวัตกรรมการเรียนการสอน มีแบบฝึกทักษะการเขียน มีการทำงานกลุ่ม เด็ก ๆ สามารถมีคิดสร้างสรรค์
๒. ประโยชน์ต่อนักเรียน
  - ๑) นักเรียนได้เรียนรู้การฝึกปฏิบัติแบบฝึกทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ
  - ๒) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ
  - ๓) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
  - ๔) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
๓. ประโยชน์ต่อชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้นวัตกรรมแบบฝึกทักษะ การเขียน มีการทำงานกลุ่ม เด็ก ๆ สามารถมีคิดสร้างสรรค์ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เงื่อนไขความสำเร็จ

๑. นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการคิดขั้นสูง และมีความสามารถในการแก้ปัญหาตาม โครงเรื่องจากคำถามชวนคิด ๕W๑H
  - ๑) จากเรื่องมีใครบ้าง (Who)
  - ๒) เรื่องนี้กำลังทำอะไร (What)
  - ๓) เหตุการณ์ของเรื่อง เกิดขึ้นที่ไหน (Where)

๔) เหตุการณ์ของเรื่อง เกิดขึ้นเมื่อไร (When)

๕) ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์นี้ (Why)

๖) ผลของเหตุการณ์เป็นอย่างไร (How)

๒. นักเรียนนำเสนอชื่อเรื่อง แก่นเรื่องในการจะทำหนังสือเล่มเล็ก ด้วยเทคนิค ๕W๑H

๓. นักเรียนเรียบเรียงภาษาเขียนโครงเรื่อง ด้วยเทคนิค ๕W๑H (กิจกรรมที่ ๑ เรียงร้อยเรื่องราว) โดยใช้คำสันธานเชื่อมประโยค เช่น และ แต่ จึง เพราะ เป็นต้น โดยครูใช้ Power Point นำเสนอ และแจกกระดาษให้นักเรียนเขียนโครงเรื่อง

๔. นักเรียนนำเสนอการเรียบเรียงภาษาจนเป็นเรื่องราวในหนังสือเล่มเล็กตามเรื่องที่นักเรียนสนใจ

๕. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชื่นชมการนำเสนอของนักเรียน พร้อมแนะนำเพิ่มเติมในส่วนบกพร่อง

๖. นักเรียนส่งผลงานการทำหนังสือเล่มเล็กตามเรื่องที่นักเรียนสนใจ

ผลการประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรม

จากแบบสังเกตพฤติกรรมก่อน - หลัง - การใช้วัตกรรมการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-talk-Think)

โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาการ) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๐ คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๒๐ คน

ระดับชั้น	ผลคะแนนร้อยละ (ก่อน)	ผลคะแนนร้อยละ (หลัง)
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๕๘.๓๓	๘๗.๕๐
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	๖๒.๕๐	๙๕.๘๓

สรุปผลการดำเนินการนวัตกรรม

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาการ) คือการนำกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนมีการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ผู้เรียนสามารถอธิบายความรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกันได้ดี และมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น ผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยรวมดีขึ้นและจากการสังเกต

พฤติกรรมในชั้นเรียน สะท้อนว่านวัตกรรมนี้มีประสิทธิภาพ เหมาะต่อการนำไปพัฒนาในหลายระดับชั้นและหลายรายวิชา

จากการดำเนินงาน “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)” พบว่าเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนมากขึ้น เนื่องจากได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการที่เป็นลำดับขั้น เริ่มจากการได้รับความรู้พื้นฐานอย่างชัดเจนจากครู (Teach) ต่อด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน (Talk) และการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง รวมทั้งสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Think) ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน ผลการดำเนินงานยังพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกันดีขึ้น ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศในชั้นเรียนมีความกระตือรือร้น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการสะท้อนผลการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์จริง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการจัดกิจกรรม แสดงให้เห็นว่านวัตกรรม ๓ T Step มีศักยภาพในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานยังพบข้อจำกัดบางประการ เช่น ผู้เรียนบางส่วนยังขาดทักษะการสื่อสารและการคิดวิเคราะห์ในระยะแรก จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการบริหารเวลาในแต่ละขั้นต้องมีความเหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น ดังนั้นครูผู้สอนควรปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในระยะยาว

โดยสรุป นวัตกรรม ๓ T Step (Teach-Talk-Think) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในห้องเรียน ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

งานเผยแพร่ นวัตกรรม

ชื่อหน่วยงาน / กลุ่มเป้าหมาย / ระยะเวลา

- เผยแพร่ นวัตกรรมพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก ๘ หน้ายก และ ๑๒ หน้ายก เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร ของโรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)

- บุคลากรจากโรงเรียนโพ้นเมืองสุกวิทยา อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี สพ.อุบลราชธานี เขต ๑

- บุคลากรจากโรงเรียนบ้านคูขาด(ศรีวิทยาคาร) อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี สพ.อุบลราชธานี

เขต ๑

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานกิจกรรม Symposium ที่โรงแรมกิจตรงวิลด์ รีสอร์ท จัดโดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนหนังสือเล่มเล็ก นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T Step (Teach-Talk-Think)” กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และ มัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านหนองเหล่า(ราษฎร์บำรุงวิทยาคาร)”

การเผยแพร่นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-Talk-Think)

- แสดงผลงานหนังสือเล่มเล็กในงานจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ symposium ที่โรงแรมจิวตรงวิลล์ รีสอร์ท จัดโดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

- เผยแพร่จากการมาศึกษาดูงานของโรงเรียนบ้านโพนเมืองสุกวิทยา และโรงเรียนบ้านคูขาด(ศรีวิทยาจารย์)

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม (ก่อน)

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม (ก่อน)
 นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-Talk-Think)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมที่สังเกต	๔	๓	๒	๑
๑	ตั้งใจเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม		✓		
๒	กล้าแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม		✓		
๓	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอย่างเหมาะสม			✓	
๔	สามารถคิดวิเคราะห์และอธิบายเหตุผล			✓	
๕	สรุปความรู้หรือสะท้อนผลการเรียนรู้ได้		✓		
๖	รับผิดชอบหน้าที่และทำงานตามที่กำหนด			✓	
	รวมคะแนน		๓๗	๖	
	รวมคะแนนทั้งหมด	๑๕			
	รวมคะแนนร้อยละ	๖๒.๕๐ (๕)			

เกณฑ์ระดับคะแนน

- ๔ = ดีเยี่ยม (แสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจน และเหมาะสม)
- ๓ = ดี (พฤติกรรมบ่อยครั้ง)
- ๒ = พอใช้ (พฤติกรรมบางครั้ง)
- ๑ = ควรปรับปรุง (ไม่แสดงพฤติกรรม)

เกณฑ์แปลผลคะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๕	ดีเยี่ยม
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวจันทร์จิราภรณ์ ทองประสาร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรม (ก่อน)
 นวัตกรรมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้วยกระบวนการ ๓ T (Teach-Talk-Think)

ลำดับ ที่	พฤติกรรมที่สังเกต	๔	๓	๒	๑
๑	ตั้งใจเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม			✓	
๒	กล้าแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม			✓	
๓	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอย่างเหมาะสม		✓		
๔	สามารถคิดวิเคราะห์และอธิบายเหตุผล			✓	
๕	สรุปความรู้หรือสะท้อนผลการเรียนรู้ได้			✓	
๖	รับผิดชอบหน้าที่และทำงานตามที่กำหนด		✓		
	รวมคะแนน		๒	๕	
	รวมคะแนนทั้งหมด	๑๖			
	รวมคะแนนร้อยละ	๕๕.๖๓			(พอใช้)

เกณฑ์ระดับคะแนน

- ๔ = ดีเยี่ยม (แสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ชัดเจน และเหมาะสม)
 ๓ = ดี (พฤติกรรมบ่อยครั้ง)
 ๒ = พอใช้ (พฤติกรรมบางครั้ง)
 ๑ = ควรปรับปรุง (ไม่แสดงพฤติกรรม)

เกณฑ์แปลผลคะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๔	ดีเยี่ยม
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวจันทร์จิราภรณ์ ทองประสาร)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ